

NIEUWSBRIEF - OKTOBER 2023

Brandbrief naar minister Adema: schrap vervuilende lelies als 'rustgewas'

Vanaf 2023 gelden diverse bloembollen, waaronder lelies en pioenrozen, als 'rustgewas' binnen een regeling die is bedoeld om de bodem en waterkwaliteit te verbeteren. Urgenda verzocht minister Adema met klem om bloembollen per direct van de lijst rustgewassen te schrappen.

Voor het eerst staan lelies en pioenrozen op de lijst met 'rustgewassen'. Een rustgewas is bedoeld om uitputting van de bodem door meststoffen (stikstof) tegen te gaan en de waterkwaliteit te verbeteren. Lelies en pioenrozen worden in het eerste jaar inderdaad minder bemest waardoor minder nitraat in het oppervlaktewater terecht komt. Er is echter één grote maar: op deze bloemen wordt het meeste gif gespoten van alle akkerbouw gewassen. Bijna wekelijks worden er cocktails van herbiciden en pesticiden over deze gewassen uitgereden - in totaal tot wel 35 verschillende middelen.

Het gif belandt ook in grond- en oppervlaktewater en is funest voor bodem- en waterleven. Daarnaast laten tal van onderzoeken zien dat omwonenden van intensief bespoten velden een verhoogde kans hebben op o.a. Parkinson. Op basis van het voorzorgsprincipe zou de overheid zijn beschermende taak hier beter op zich moeten nemen. [In een brandbrief](#) vroeg Urgenda dan ook aan minister Adema om de regeling zo snel mogelijk aan te passen. Lees ook het artikel op [nu.nl](#).

Loop 12 november mee! Mars voor klimaat en rechtvaardigheid

Op zondag 12 november om 13:00 uur start de Mars voor Klimaat en Rechtvaardigheid op de Dam in Amsterdam. Samen met tienduizenden anderen gaan we de straat op voor een eerlijk en sociaal klimaatbeleid.

Vorige klimaatmars waren we met 40.000 mensen, nu streven we naar 100.000! Kom ook naar de Dam en neem vrienden en familie mee. Zo kunnen we een nieuw kabinet duidelijk maken dat een nieuw kabinet het roer nog meer om moet gooien. De huidige richting is vaak goed, maar de snelheid van actie moet omhoog!

Urgenda verzamelt op 12 november om 12:30 uur bij de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) aan de Oosterdokskade 143 in Amsterdam. Vanaf daar lopen we gezamenlijk richting de Dam en sluiten we ons aan bij de rest van de deelnemers. Loop je met ons mee?

Driekwart van deelnemende melkveehouders enthousiast over kruidenrijke weilanden

Uit onderzoek van Urgenda en LTO blijkt dat de 1.480 melkveehouders die de afgelopen drie jaar hebben geëxperimenteerd met kruidenrijk grasland bijna geen kunstmest meer gebruiken. Zo bespaarden ze anderhalf miljoen kilo kunstmest en zorgden ze gezamenlijk voor drie miljoen kilo minder CO₂-uitstoot per jaar.

Ook ziet 77 procent van de melkveehouders meer insecten op hun kruidenrijke weilanden en neemt een vijfde van de boeren ook meer weidevogels waar. Meer dan de helft (56 procent) ziet dat hun land beter bestand is tegen droogte. Volgens 97 procent blijft intussen de melkproductie van hun koeien gelijk of is het zelfs verbeterd. [Driekwart is enthousiast](#) en wil in de toekomst meer land inzaaien met het kruidenmengsel. Slechts 4 procent ziet het niet langer zitten om te werken met de kruidenrijke weilanden. Mooie resultaten die zijn behaald dankzij de crowdfunding via Urgenda op 1001ha.nl!

Seizoensopening Meer Bomen Nu - ook bij jou in de buurt

Op 4 november openen we in negen (!) provincies het nieuwe oogst- en plantseizoen van Meer Bomen Nu. De meeste provincies zijn aangehaakt als partners om kansarme boompjes te redden en een tweede kans te geven op een andere plek.

Tijdens de opening zal vaak een gedeputeerde van de Provincie aanwezig zijn om de handen uit de mouwen te steken, samen met duizenden anderen. Zij gaan aan de slag om biodiversiteit te vergroten en klimaatverandering tegen te gaan. Sluit je ook aan en meld je aan in jouw provincie. Graag tot ziens op 4 november!

[Noord-Brabant](#)

[Gelderland](#)

[Utrecht](#)

[Noord-Holland](#)

[Groningen](#) (ook op [3 nov](#))

[Flevoland](#)

[Zuid-Holland](#)

[Limburg](#)

[Zeeland](#)

Koplopers en innovaties: Huiberts bloembollen

Wil je komend voorjaar een prachtig bloeiende tuin, dan is het nu de tijd om bloembollen te planten! Zoals je weet wordt in de bloembollenteelt veel gif gebruikt. Kies daarom voor biologische bollen, bijvoorbeeld die van John en Johanna Huiberts. Al ruim tien jaar staan zij garant voor gifvrije bloembollen. Onlangs wonnen ze de publieksprijs voor Agrarisch Ondernemer van het jaar 2023!

Vraag 't aan Gijs: warmtenet

VRAAG: *Ik wil graag mijn woning verduurzamen. In mijn buurt wil de gemeente een warmtenet realiseren. Is het verstandig daar op te wachten?*

Antwoord van Gijs

“Daar heb ik een paar wedervragen op. Is een warmtenet wel duurzamer dan individuele warmtepompen? Sommige warmtenetten worden warm gestookt met gas of houtpellets. Dat is onduurzaam. Alleen een warmtenet op duurzame restwarmte, bodem- of aardwarmte of warmte uit oppervlaktewater is nu duurzaam.

De volgende vraag is: komt er overal een warmtenet? De investering is hoog, de exploitatie lastig en ook wil de overheid 51% belang in deze netten hebben. Dat maakt het lastig voor investeerders en exploitanten om hier in te stappen.

Laatste vraag: hoe snel wordt een warmtenet gerealiseerd? In de praktijk zie je dat alleen warmtenetten snel gerealiseerd worden als er in de aangrenzende wijk al één ligt. Anders ben je gauw 15 jaar verder. In die tussentijd kun je makkelijk zelf van het gas af en je investering terugverdienen. Daarna kun je alsnog besluiten om aan het warmtenet te gaan. Maar mijn inschatting is dat dat (veel) duurder is dan de

afschrijving en de elektriciteitskosten voor een nieuwe warmtepomp. Mijn advies: neem het heft in handen en ga zelf aan de slag!"

Gijs van Wijk

expert verduurzaming gebouwde omgeving
adviseur [Thuisbaas](https://thuisbaas.nl)

Spreekuur Duurzaam Wonen wegens succes verlengd!

Heb je vragen over energiebesparing in huis? Of zijn er dilemma's waar je tegenaan loopt bij het isoleren van je huis? Wanneer ben je klaar voor de overstap naar die warmtepomp? De adviseurs van Thuisbaas staan voor je klaar om grote en kleine vragen te beantwoorden.

Thuisbaas heeft 10 jaar ervaring met het energieneutraal maken van bestaande woningen. In oktober én november organiseren ze online inloopspreekuren voor iedereen die vragen heeft over energiebesparing in huis. Elke woensdag- en vrijdagochtend in oktober en november, van 9-10 uur in de ochtend. Iedereen met vragen over isolatie, glas, energiebesparing, warmtepompen, warmwatergebruik, zonnepanelen, etc etc is welkom. Het spreekuur is kostenloos.

Interesse? Meld je aan via thuisbaas.nl/spreekuur!

Kort nieuws

- Leestip! In hun boek '[Je bent jong en je wil wat toekomst](#)' pleiten Jantijn Anema en Hannah Prins voor een crisisaanpak in de strijd tegen klimaatverandering. Ze laten zien waarom er niets anders op zit, en hoe we het tij kunnen keren. Een redelijk pleidooi voor radicale verandering.
- Onze partner ASN Bank maakte de standpunten van politieke partijen in belangrijke en actuele duurzaamheidsthema's inzichtelijk in de [Duurzame Kieswijzer](#).
- Wil je zelf ervaren hoe een verduurzaamde woning voelt en leeft? Bezoek dan een woning tijdens de [Duurzame Huizen Route](#) op 4 november.
- En wil je duurzame stappen zetten met je bedrijf, ga dan langs bij andere bedrijven tijdens de [Duurzame Bedrijven Dagen](#) van 16 t/m 30 november 2023.
- Goed nieuws voor [Schooldakrevolutie](#) die scholen helpt verduurzamen! De Tweede Kamer stemde er met een ruime meerderheid voor om 40 miljoen extra beschikbaar te stellen voor [zonnepanelen op scholen](#).

Partners

Luister ook naar onze [podcasts](#)

© 2023 Stichting Urgenda, alle rechten voorbehouden.

Stichting Urgenda · Nicolaes Maesstraat 2-224 · Zaandam, 1506 LB · Netherlands

Je bent geabonneerd met <<E-mailadres>> als mailadres. Je hebt je aangemeld om nieuwsbrieven van Urgenda te ontvangen. Ofwel via [urgenda.nl](#) ofwel via een van onze duurzame initiatieven.

